

med sig paa andre Omraader. Kvinderne staa nu til Dags i en helt anden Stilling end, da de for 20 Aar siden spredte og uden Ledelse betroede deres Andragende med 1500 Underskrifter i Mills Hænder. Nederlaget har været mere tilsyneladende end virkeligt. Medens Stemmeret stadig forholdes Kvinder, har Loven og den offentlige Mening gjort dem den ene Indrømmelse efter den anden, og for hver ny Sejr ere de blevne friere, bedre ordnede, bedre i Stand til at stemme klogt, naar de endelig opnaa Retten. Medens de arbejdede for Opnaaelse af Stemmeret, have de vundet Dannelse, Værdighed og Frihed i en Grad, som man for 20 Aar siden ikke havde den mindste Forestilling om. Aldrig har en Sag i saa kort Tid gjort saa gode Fremskridt som den saakaldte Kvindebevægelse. Da Stemmeretsforeningerne grundedes, fandtes der næppe nok gode Skoler eller Midler til højere Uddannelse for Kvinderne, ingen højere Virksomhed, ingen offentlig Ansættelse stod aaben, og mange af de mest selvfølgelige Rettigheder var dem nægtede ved Lov. Kun Foreningernes sejge Udholdenhed i at forlange al Retfærdighed afhjulpen skyldes det, at der i mange Henseender er opnaaet saa meget.

Det første Skridt til at afskaffe udelukkende mandligt Herredømme gjordes ved Vedtagelsen af Loven om kommunal Valgret i 1869. Det var egentlig kun en Tilbagevenden til ældre Rettigheder, men den medførte alligevel en hel Omvæltning, idet Stemmeret til Valgene til Skoleraadene Aaret efter fulgte som noget selvfølgeligt, fordi Vælgerne var Skatydere. Den nye Interesse for offentlige Anliggender, som vakttes ved Skolevalgene, var Grunden til Kvindernes forøgede Deltagelse i andre Valg, fra hvilke de aldrig lovlig havde været udelukkede.

Det er nu i den Grad gaaet over i den almene Bevidsthed, at Kvinder tør befatte sig med det offentlige Liv, naar deres Erfarenhed gjør dem egnede til det, at det er vanskeligt at tænke sig, at for 20 Aar siden kun Dronningen, en eller to Hofdamer og nogle faa kvindelige Funktionærer ved Fængsler eller Arbejdshuse beklædte en offentlig Stilling. I 1873 fik den første Kvinde Statsansættelse i et vigtigere Embede, nemlig som Hjælpe-Inspektør ved et Fattighus, i 1875 valgtes den første Kvinde til Fattigforstander.

For 20 Aar siden var Kvindernes lovmæssige Stilling i høj Grad forkuet. Fra det Øjeblik, en Kvinde giftede sig, blev hendes Formue frataget hende, hendes Fortjeneste tilhørte med ubegrændset Raadighed en anden, hun var lænket paa Livstid til en Mand, som kunde misbruge eller plage hende uden til Gjengjæld at være forpligtet til at ernære hende, og Børnene vare ikke hendes i Lovens Øjne, hverken medens hendes Mand levede, eller efter hans Død. Med de ringe Midler, som stode til de kæmpendes Raadighed, har det taget mange Aar at faa dette forandret, endnu er langt fra alt naaet.

Samtidig med disse Anstrængelser voksede Bevægelsen for at sikre en forstødt Klasse af Kvinder Lovens Beskyttelse og indføre en højere Maalestok for Sædelighed, ens for Mænd og Kvinder. I 1880 gik en Lov om Beskyttelse for Børn under 13 Aar igjennem, men dennes Utilstrækkelighed blev saa indlysende, at saa at sige selve Nationen satte en Ændring af Strafieloven igjennem, hvorved unge Piger beskyttes mod For-